

ADRODDIAD I'R CABINET

Dydd Mawrth 15/03/2016

Aelod Cabinet: Y Cyngorydd William Gareth Roberts

Pwnc: Effaith y Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 ar Bolisi Codi Tâl Gwasanaethau Oedolion

Swyddog cyswllt: Meilys H. Smith, Uwch Reolwr Busnes, Gwasanaeth Oedolion, Iechyd a Llesiant

Y penderfyniad a geisir

1. Cadarnhau fod Cyngor Gwynedd yn ymarfer y disgrisiwn a ganiateir gan y Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, i godi tâl am Wasanaethau Gofal i Oedolion o'r 6/04/2016 ymlaen.
 2. Mabwysiadu Polisi Codi Tâl newydd y Gwasanaeth Oedolion fydd yn weithredol o'r 6/04/2016.
 3. Cymeradwyo'r ffioedd am wasanaethau gofal ar gyfer 2016/17.
 4. Rhoi caniatâd i'r Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant i gychwyn ymgynghoriad ym mis Mai 2016 ar newidiadau sydd eu hangen i'r Polisi Codi Tâl.
-

Barn yr aelod lleol

Dim yn fater lleol.

1. Cyflwyniad

- 1.1 Ar 6 Ebrill 2016 bydd y fframwaith ar gyfer asesiadau ariannol a chodi tâl o dan y Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 yn dod i rym. Bydd y fframwaith yn weithredol o'r dyddiad hwn ac o ganlynid bydd rhaid i Awdurdodau Lleol ddewis a ydynt am ymarfer, neu ddim, eu disgrisiwn o dan y ddeddf i godi tâl am wasanaethu gofal. Bydd y Ddeddf yn disodli'r fframwaith presennol a ddefnyddir gan Awdurdodau Lleol i godi tâl gan ei adael yn fater o ddisgrisiwn y Cyngorau Lleol.

Mae'r Gwasanaeth Oedolion yn argymhell bod y Cyngor yn cytuno i ddefnyddio'r disgresiwn a ganiateir gan y Ddeddf ac yn parhau i godi tâl am wasanaethau preswyl a dibreswyl yn unol â'r trefniadau sydd eisoes yn eu lle.

- 1.2 Mae polisi codi tâl newydd wedi cael ei ysgrifennu er mwyn ymgorffori'r trefniadau codi tâl presennol i fframwaith statudol newydd y Ddeddf. Mae'r Gwasanaeth Oedolion yn argymhell bod y Cyngor yn mabwysiadu'r polisi hwn er mwyn parhau a'r trefniadau codi tâl presennol tu hwnt i'r 6 Ebrill 2016.

Gweler y Polisi Codi Tâl newydd yn Atodiad A.

- 1.3 Mae'r Gwasanaeth Oedolion wedi adnabod yr angen i wneud newidiadau i'r Polisi Codi Tâl. Mae diffyg amser i ymgynghori ar y newidiadau hyn cyn 6/04/2016 yn golygu bod yn rhaid parhau gyda'r trefniadau presennol tu hwnt i'r 6/04/2016. Bydd hyn yn rhoi cyfle i'r Gwasanaeth Oedolion ymgymryd â phroses ymgynghori ffurfiol yn ystod y misoedd nesaf er mwyn gwneud y newidiadau sydd eu hangen i ddiweddarau'r polisi codi tâl, a galluogi'r Gwasanaeth i godi incwm ychwanegol a chysoni elfennau o'r polisi gyda pholisïau Cyngorau eraill Gogledd Cymru.

2 Rhesymau dros argymhell y penderfyniad

- 2.1 Mae codi tâl am wasanaethau preswyl a dibreswyl yn ffynhonnell incwm hanfodol i'r Gwasanaeth Oedolion sydd yn gyfwerth ac oddeutu £10 miliwn pob blwyddyn. Os na fydd y Cyngor yn ymarfer ei ddisgresiwn i godi tâl am wasanaethau, ac yn mabwysiadu'r polisi codi tâl bydd hawl y Gwasanaeth Oedolion i gasglu'r incwm hwn yn dod i ben ar 6 Ebrill 2016.

O ganlyniad i fabwysiadu'r polisi hwn, fydd yna ddim newid gweithredol i'r ffordd mae codi tâl ac asesiadau ariannol yn cael eu cwblhau yn ymarferol, a fydd yna ddim effaith ar y defnyddwyr gwasanaeth.

- 2.2 Yn unol â'r gofyn blynyddol i adolygu'r ffioedd safonol sydd yn cael eu codi ar ddefnyddwyr gwasanaeth ar gyfer gwasanaethau preswyl a dibreswyl, mae'r newidiadau isod yn cael eu hargymhell ar gyfer 2016/17.

2.3 Gofal Preswyl/ Nyrsio

Mae'r tabl isod yn dangos y newidiadau sydd yn cael eu hargymell i'r ffioedd preswyl a nyrsio. Mae'r newidiadau yn adlewyrchu yn union y newid sydd yn mynd i fod i'r ffioedd safonol sydd yn cael eu talu i'r darparwyr. Noder nad oes newid i'r ffi safonol ar gyfer Cartrefi Preswyl Cyngor Gwynedd. Does dim cyfiawnhad yn deillio o gostau rhedeg y gwasanaeth hwn, i gyfiawnhau codi'r ffi safonol.

Byddai peidio cynyddu'r ffi i'r defnyddiwr gwasanaeth sydd mewn cartrefi Preifat/ Annibynnol yn golygu bod gwahaniaeth yn mynd i fod rhwng y ffi sydd yn cael ei dalu i'r darparwyr a'r ffi sydd yn cael ei dalu gan y defnyddiwr gwasanaeth. Byddai hyn yn golygu colled incwm sylweddol dros amser i'r Gwasanaeth Oedolion.

<u>Tabl Ffioedd Gwasanaethau Preswyl a Nyrsio – Residential & Nursing</u> <u>Care Fees Table 2016/17</u>	
Ffi Safonol Cartrefi Preswyl Cyngor Gwynedd <i>Standard Fee Gwynedd Council Care Homes</i>	£581.28 yr wythnos/ per week Dim newid/ <i>no change</i>
<u>Cartrefi Gofal Preifat ac Anibynnol/ Private and Independent Sector Care Homes</u>	
Categori gofal/ Category of Care	
Preswyl (yn cynnwys dibyniaeth uchel) <i>Residential (including high dependency)</i>	Cynnydd o/ <i>an increase from</i> £465.90 i/ to £483.46 yr wythnos/ <i>per week</i>
Preswyl – dementia/EMI <i>Residential – dementia/EMI</i>	Cynnydd o/ <i>an increase from</i> £509.72 i/ to £532.07 yr wythnos/ <i>per week</i>
Nyrsio <i>Nursing</i>	Cynnydd o/ <i>an increase from</i> £523.83 i/ to £546.27* yr wythnos/ <i>per week</i>
Nyrsio – dementia/EMI <i>Nursing – dementia/EMI</i>	Cynnydd o/ <i>an increase from</i> £549.00 i/ to £573.58* yr wythnos/ <i>per week</i>
* Dim yn cynnwys cyfraniad y Bwrdd Iechyd/ <i>Not including the Health Board Contribution.</i>	

2.4 Gwasanaethau Dibreswyl

Mae'r tabl isod yn rhestru'r ffioedd Dibreswyl sy'n cael eu cynnig ar gyfer 2016/17. Does dim newid yn y ffioedd hyn i'r rhai a oedd yn weithredol yn 2015/16.

Ar amser cyflwyno'r adroddiad nid yw'r ffioedd sydd yn mynd i gael eu talu i'r darparwyr gofal dibreswyl wedi eu pennu ar gyfer 2016/17. O ganlyniad, does dim modd cynnig unrhyw newid i'r ffioedd safonol ar gyfer y defnyddwyr gwasanaeth.

Gan ei fod yn fwriad gan y Gwasanaeth Oedolion i adolygu'r Polisi Codi Tâl yn fuan eto yn y flwyddyn ariannol newydd (Mis Mai 2016). Mae bwriad adolygu'r ffioedd dibreswyl eto ar yr adeg yma, er mwyn adlewyrchu unrhyw newid i'r ffioedd fydd yn cael eu talu i'r darparwyr.

<u>Tabl Ffioedd Gwasanaethau Dibreswyl- 2016/17</u>	
<u>Non Residential Fees Table- 2016/17</u>	
Math o Wasanaeth/ Type of Service	2016/17
Gofal Cartref/ <i>Home Care</i>	£14.35* yr awr/ <i>per hour</i>
Gofal Cartref- Oriau Nos/ <i>Home Care- Night Time Hours</i>	£14.35* yr awr/ <i>per hour</i>
Llety gyda Chymorth/ <i>Assisted Living Accommodation</i>	£14.35* yr awr/ <i>per hour</i>
Taliadau Uniongyrchol/ <i>Direct Payments</i>	£11.35 yr awr/ <i>per hour</i>
Teleofal Pecyn Sylfaenol/ <i>Telecare Basic Package</i>	£3.30 yr wythnos/ <i>per week</i>
Cynllun Lleoli Oedolion/ <i>Adult Placement Scheme</i>	Dim- Yn cael ei adolygu <i>No charge- Review in progress</i>
Cynhaliaeth mewn Gofal Dydd/ <i>Sustenance at Day Care Centres</i>	£4.20 y dydd/ <i>per day</i>
<ul style="list-style-type: none"> • * Mewn amgylchiadau prin bydd y Cyngor yn gallu negodi contractau rhatach gyda darparwyr gofal. Os bydd cost y gofal yn rhatach na £14.35 yr awr bydd y defnyddiwr gwasanaeth yn talu'r raddfa ratach. • * <i>In some rare circumstances the Council may be able to negotiate cheaper contracts with care providers. If the cost of the care is cheaper than £14.35 per hour the service user will be charged at the cheaper rate.</i> 	

2.5 Gofynnir am ganiatâd i ymgynghori ar newidiadau i'r Polisi Codi Tâl oherwydd bod dyfodiad y Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol yn rhoi cyfle i'r Gwasanaeth Oedolion wneud newidiadau i'r Polisi. Mae nifer o faterion yn y polisi blaenorol wedi bod angen eu haddasu ers amser, rhai sydd yn gysylltiedig â chynlluniau arbedion* sydd eisoes wedi cael eu cymeradwyo gan y Cabinet. Mae materion eraill angen eu newid o safbwynt symleiddio'r polisi a chysoni trefniadau gyda'r rhai sydd yn weithredol ar draws Cyngorau Gogledd Cymru. Mae rhai o'r newidiadau yn cael eu rhestru isod:

- Mabwysiadu gofynion 'isafswm incwm' rheoliadau Llywodraeth Cymru mewn perthynas â gofal dibreswyl yn hytrach na pharhau gyda pholisi lleol Cyngor Gwynedd i ganiatáu diystyriaeth isafswm incwm uwch i ddefnyddwyr gwasanaeth sydd dan oed pensiwn.*
- Codi llog ar gytundebau taliadau gohiriedig yn unol â'r hawliau newydd a ddaw yn sgil y Ddeddf.
- Dileu hawl y defnyddwyr gwasanaeth sydd mewn cartrefi preswyl i beidio talu am eu gofal yn ystod absenoldebau 'gwyliau'.

Yn ogystal, er na fyddai'n arwain at yr angen i newid y polisi, byddwn yn ymgynghori ar y bwriad i godi tâl unffurf ar bawb sy'n derbyn gwasanaeth Teleofal.

3 Ystyriaethau perthnasol

Mae'r angen i gynnal asesiad cydraddoldeb wedi cael ei gydnabod ac mae asesiad wedi cael ei gwblhau. Mae Atodiad B yn cynnwys copi o'r asesiad cydraddoldeb. Canfyddiad yr asesiad oedd na fyddai effaith ar y defnyddwyr gwasanaeth yn sgil mabwysiadu'r polisi newydd o'r 6/4/2016. Fodd bynnag bwriad y Gwasanaeth Oedolion yw cwblhau ail asesiad cydraddoldeb llawn cyn ymgynghori ar y darpar newidiadau i'r polisi codi tâl ym mis Mai.

4. Camau nesaf ac amserlen

Ebrill 2016-	Gorffen adnabod yr holl newidiadau sydd angen eu gwneud i'r Polisi Codi Tâl.
Mai 2016-	Ymgynghori ar y newidiadau.
Gorffennaf 2016-	Cyflwyno'r Polisi newydd i'r Cabinet am gymeradwyaeth.
Awst-	Gweithredu ar y Polisi diwygiedig.

Barn y swyddogion statudol

Y Prif Weithredwr:

Yn amlwg, mae'r newid yn y cyd-destun deddfwriaethol yn golygu nawr bod gan y Cyngor fwy o ddisgresiwn. Fodd bynnag, fel y noda'r adroddiad, mae'r trefniadau codi incwm yn ffynhonnell incwm hanfodol i'r Gwasanaeth Oedolion. Yn y cyd-destun ariannol presennol, byddai gorfod dygymod heb hynny yn drychinebus o ran lefelau gwasanaeth.

Yn amlwg, fel y dywed yr adroddiad, bydd angen ymgynghori ymhellach i'r penderfyniad hwn ar newidiadau sydd eu hangen i'r polisi.

Y Swyddog Monitro:

Nodi'r yn benodol yn yr adroddiad fod angen i'r Cyngor weithredu ar y sail yma i warchod ein gallu i godi ffioedd mewn ymateb i sefyllfa ble mae deddfwriaeth newydd yn dod i rym. Fe gydnabyddir hyn yn yr adroddiad a'r bwriad i wneud gwaith pellach i sefydlu cynllun tymor hir. Mae cyd cyswllt hefyd rhwng yr adroddiad yma a sefydlu lefelau ffioedd cartrefi preifat ac annibynnol ac mae angen sicrhau fod hyn yn cael ei gyfarch yn y drefn briodol. Byddaf yn rhoi arweiniad pellach yn y cyfarfod.

Y Pennaeth Cyllid:

Mae'r adroddiad yn trafod ffioedd taladwy i'r Cyngor gan ddefnyddwyr gwasanaethau preswyl a dibreswyl. Nodaf bydd y polisi yn cael ei adolygu yn fuan yn 2016/17. Bydd taflen penderfyniad ar wahân yn trafod y ffioedd taladwy gan y Cyngor i ddarparwyr gofal. Cadarnhaf fod cyfrifiad y ffioedd preswyl a nyrsio yn rhesymegol a bod darpariaeth cyllideb briodol mewn lle ar gyfer talu i'r darparwyr.

Atodiadau

Atodiad A- Polisi Codi Tâl Gwasanaethau Gofal a Chefnogaeth Oedolion



Polisi Codi Tal
Gwasanaeth Oedolion

Atodiad B- Aseiad Cydraddoldeb



Atodiad B- Aseiad
Effaith Cydraddoldeb